

ro di studi per la lotta antitermitica (A termeszek elleni küzdelemre vonatkozó tanulmányok központja); az utóbbi központ a termeszek Olaszországban való térhódításának geográfiai felméréseivel s e kártevők elleni küzdelem módozatainak vizsgálatával foglalkozik. Nemrégiben dokumentációs központot is létesítettek az intézetben Centro di documentazione néven, melynek legfőbb feladata az olaszországi könyvtárak fontosabb kéziratainak fényképészeti úton, többnyire mikrofilm alakjában történő másolása. (BZ)

KÖNYVRESTAURÁLÓ MUNKA AZ NDK-BAN

A könyvrestaurálás kérdéseinek meg tárgyalása végett az NDK tudományos könyvtárainak szakemberei 1961 július 5-6-án a drezdai Sächsische Landesbibliothek-ban konferenciát tartottak. A bevezető előadás a Sächsische Landesbibliothek-ban folyó könyvrestauráló munka szervezetről és eljárásairól szólt. Az előadás tárgyát kiállítással szemléltették. A megbeszélések során napirendre került az NDK országos könyvrestaurációs terve, a restauráló szakemberek képzése, a felhasznált anyagok problémái, a levéltárakkal való együttműködés, valamint a külfölddel való kapcsolat felvételének kérdései. (Nachr. Wiss. Bibl. DDR. 7. Jg. 1961. 7. no. 78. p.)

KULTURÁLIS JAVAK VÉDELME

Az UNESCO és az olasz kormány megállapodásának eredményeképpen 1961 márciusában megkezdte működését Rómában az International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property (Nemzetközi Központ a Kulturális Javak Védelmének és Restaurálásának Tanulmányozására) nevű nemzetközi szerv. A Központ céljai a következők:

a kulturális javak védelmével és restaurálásával

val kapcsolatos tudományos és technikai problémákra vonatkozó dokumentumok gyűjtése, tanulmányozása és terjesztése;

az erre a területre vonatkozó korszerű ismereteket tartalmazó művek közzététele;

a védelem és restaurálás problémáira vonatkozó kutató munka elősegítése és összhangba hozása;

tanácsadás és javaslatétel a kulturális javak védelmére és restaurálására vonatkozó általános és speciális kérdésekben;

a kutató tudósok és technikusok képzésének előmozdítása.

A Központ már eddig is közzétett néhány munkát, illetve cikket. Ezek: International inventory of museum laboratories and restoration workshops (Muzeumi laboratóriumok és restauráló műhelyek nemzetközi jegyzéke); Climatology in museums (Muzeumok klimatológiája); The conservation of mural paintings in different countries - report on the situation (Falfestmények védelme a különböző országokban. Helyzetjelentés).

A Központ fenntartásában ez idő szerint az alábbi államok vesznek részt: Ausztria, Belgium, Bulgária, Ceylon, Dominikai Köztársaság, Egyesült Arab Köztársaság, Gabon, Ghana, Hollandia, Izrael, Jordánia, Jugoszlávia, Lengyelország, Libanon, Líbia, Marokkó, Olaszország, Románia, Spanyolország, Svájc, Szudán. (Unesco B. Libr. 15. vol. 1961. 5. no. 293-294. p.)

KÖNYVTÁRHASZNÁLAT OLVASÁSELEMZÉS

A SERDÜLŐ IFJUSÁG OLVASÁSI SZOKÁSAINAK VIZSGÁLATA

HYHLIK, P.: Nečtou? Aneb několik poznámek o dospívající mládeži. - Čtenář. 9.roč. 1961. 9.no. 194-196.p.

Nem olvasnak? Avagy néhány megjegyzés a serdülő ifjuságról.

Ma a lelkiismeretes és felelősségteljes könyvtárosok jóval alaposabban foglalkoznak a serdülő ifjuság olvasásával, mint régebben. A mai ifjuság szellemileg fejlettebb, mint a régi, érdeklődése sokrétűbb; ezért az olvasásnak igen nagy jelentősége van. Ám a megfigyelések azt mutatják, hogy az

Ma a lelkiismeretes és felelősségteljes könyvtárosok jóval alaposabban foglalkoznak a serdülő ifjuság olvasásával, mint régebben.

ifjúság nem olvas eleget, nem mélyed el az olvasásban. Vajon miért? Mert az ifjúság egy részének

1. nincs elegendő ideje az olvasáshoz (megosztott munkaidő, sport-elfoglaltság, többféle funkció-betöltése, az idővel való helytelen gazdálkodás stb.);
2. nem szokta meg a rendszeres olvasást;
3. a hiányos nevelés folytán nem alakult ki benne az olvasás iránt érdeklődés;
4. nincs aki helyes tanácsokat adjon arra vonatkozóan, hogy a kötelező iskolai olvasmányokon kívül milyen olvasmányokat vegyen kézbe.

Nyilvánvaló tehát, hogy az olvasás iránti érdeklődés kialakítása pedagógiai kérdés. Mi tehát a teendő?

A serdülő ifjúsággal való foglalkozáshoz kívánatos lenne ismerni az ifjúság olvasási szokásait. Ehhez azonban ismerni kell a serdülő ifjúság testi és lelki fejlődésének egyes sajátosságait, mert ezek lényeges szerepet játszanak az ifjúság magatartásában, cselekedeteiben, fellépésében, szükségleteiben és érdeklődésében, gondolkodásában és érzelmi világában egyaránt.

A serdülő kornak olvasásánál feltétlenül figyelembe kell vennünk az életkori sajátosságokat. Az ifjúság csakhamar áttér a mesékről a gyermekek számára szóló irodalomra és csakhamar megköveteli, hogy úgy bánjanak vele, mint a felnőttekkel; ezért nem szívesen veszi az állandó kioktatást, gyámkodást s így nem szereti azokat a könyveket sem, amelyekben ilyen irányzat érvényesül. Az ifjak nagyon vonzódnak az olyan olvasmányok iránt, amelyek az ember jellemét és észbeli képességeit, önállóságát, kezdeményezését, bátorságát, szívósságát, jó erkölcsi tulajdonságait, önfeláldozását, a kollektiva erejét, az őszinte barátságot stb. ábrázolják. Nagyon kritikusan vizsgálja az irodalmi műveket, gondolkodik és nem elégszik meg bármilyen magyarázattal, és csakhamar otthagyja azt az olvasmányt, ahol minden a csodálatos véletlen folytán oldódik meg; nem kedveli az érthetetlen, kiagyalt történeteket, melyek az írásmű gyenge szerkezetét hivatottak elfedni. A serdülő ifjúságot gyakran elragadja képzelőereje, álmodozik; olyan irodalomra van tehát szüksége, amelyben megvalósulnak reális vágyai.

A serdülő ifjúságnál csakhamar megjelenik a fiúk és leányok közti kapcsolat kérdése; ebben a korban adjunk tehát az ifjúságnak a fiatalok egészséges szerelmi kapcsolatait ábrázoló irodalmat. Kívánatos lenne továbbá, hogy az ifjúság ebben a korban tájékoztatást kapjon a szekszuális nevelésről és higiénéről is.

A serdülő ifjúság zöme őszinte érdeklődést mutat az ismeretterjesztő irodalom iránt. Itt döntő jelentőségű az első könyv, amelyet az ifju kiválaszt. Nagyon jó lenne tehát, ha a könyvtárak összeállítanák az életkornak és az általános műveltségnek megfelelő ismeretterjesztő műveket s ezeket ajánlanák a serdülő ifjúságnak. Az ifjúság igen hajlamos továbbá a filozofálásra, az élet értelmére, a vallás lényegére stb. vonatkozó fejtegetésekre. Az az irodalom, amely ezekre a kérdésekre válaszol, nagyon kedvelt;

ezzel helyes világnézetre nevelhetjük az olvasókat. Egyes könyvtárakban nagyon beváltak a szakemberek, illetve az ismeretterjesztő irodalom szerzőjének meghívásával rendezett könyvmegbeszélések. (PS)

KÖNYVEK SORSA A JAVÍTÓINTÉZETBEN

DEVINE, J.: On books and borstal boys. = New Zealand Libraries. 24.vol. 1961. 5.no. 105-114.p.

Könyvekről és javítóintézeti növendékekről.

A New Zealand-i javítóintézetek növendékeinek olvasmányával való ellátásánál azt az alapelvet tartják szem előtt, hogy az olvasókat nem elitelt bűnözőknek kell tekinteni, hanem olyan fiataloknak, akiknek a társadalom értékes és megelégedett tagjaiként való későbbi elhelyezkedését sokirányú érdeklődés felkeltésével és ennek olvasmányok útján való kielégítésével is elő kell mozdítani.

A könyvvállomány alapanyaga az igazságügyminisztériumtól származik; ez főként tájékoztatási segédkönyveket és iparágak elsajátítását célzó ismeretterjesztő könyveket tartalmaz. Rendszeresen bocsát kölcsönkönyveket rendelkezésre könyvbuszai útján a megyei könyvtár. Sok könyvet kapnak még ezen felül a legkülönbözőbb társadalmi szervezetektől és magánosoktól is.

A javítóintézetek növendékei olvasmányigény szempontjából három csoportra oszthatók. Az első csoportba az értelmiségi réteg (egyetemi, főiskolai hallgatók, középiskolások stb.) tartozik. Ennek tagjai többnyire határozott igényekkel lépnek fel, tudják, mit akarnak olvasni. Közülük szokták kiválasztani a könyvtárosokat, a művelődési csoportok vezetőit és az intézeti lap szerkesztőit.

A második csoportot a jóval kisebb művelődési igénnyel bíró fiatalok tömege teszi ki. Ezek az általános iskola elvégzése után szinte alig szoktak olvasni, vagy ha olvasnak is, beérik a legértéktelebbről képeslapfajtákkal. Ennek a csoportnak az olvasásra való szoktatása nehéz és kényes feladat. Eleinte leginkább az erotikus tárgyú olvasmányokat vagy utikalandókat, háborus történeteket kedvelik s csak később kezdenek az ismeretterjesztő könyvek iránt érdeklődni. A javítóintézetek vezetősége - attól az elvtől vezetettve, hogy bármilyen tárgykör iránti érdeklődésből induljon is el az olvasás, még mindig jobb, mintha egyáltalában nem indul el - csak csínján alkalmazza a korlátozást.

A harmadik csoportot - ez a növendékek 37 %-ára rug - a maori őslakó rétegből származó fiatalok alkotják. Az iskola elvégzése után javarészüik nem vesz több könyvet kezébe, vagy ha olvas is, olvasmánya az ujságokban folytatólagosan megjelenő comics-okból tevődik ki. Érdeklődésüket legfeljebb vadnyugati, háborus történetekkel és a maori történelemmel lehet felkelteni. Mivel azonban kimondottan társas lények, akik csak egymás társaságában érzik jól magukat, az önmagára támaszkodó, egyedüllétet igénylő olvasást nem igen szokták megkedvelni.

A második és harmadik csoportba tartozó olvasók a könyvvel keményen bánnak.